



VĂN



VỀ NƯỚC, CÁC CHÁU CỐ GẮNG HỌC

Nguyễn Thị Liên Hiệp

(Học sinh Hà Nội)

Em sinh ra và lớn lên trên đất nước Thái Lan. Em chưa hình dung được Tổ quốc của mình. Nhưng ngày nào em cũng hướng về Tổ quốc Việt Nam. Tổ quốc Việt Nam là lá cờ đỏ sao vàng và ảnh Bác Hồ trưng bày trên mặt bàn thờ ở nơi trang trọng nhất trong nhà em.

Ngày nào em cũng nhìn lên ảnh Bác. Bác nhìn em, mắt sáng hiền từ.

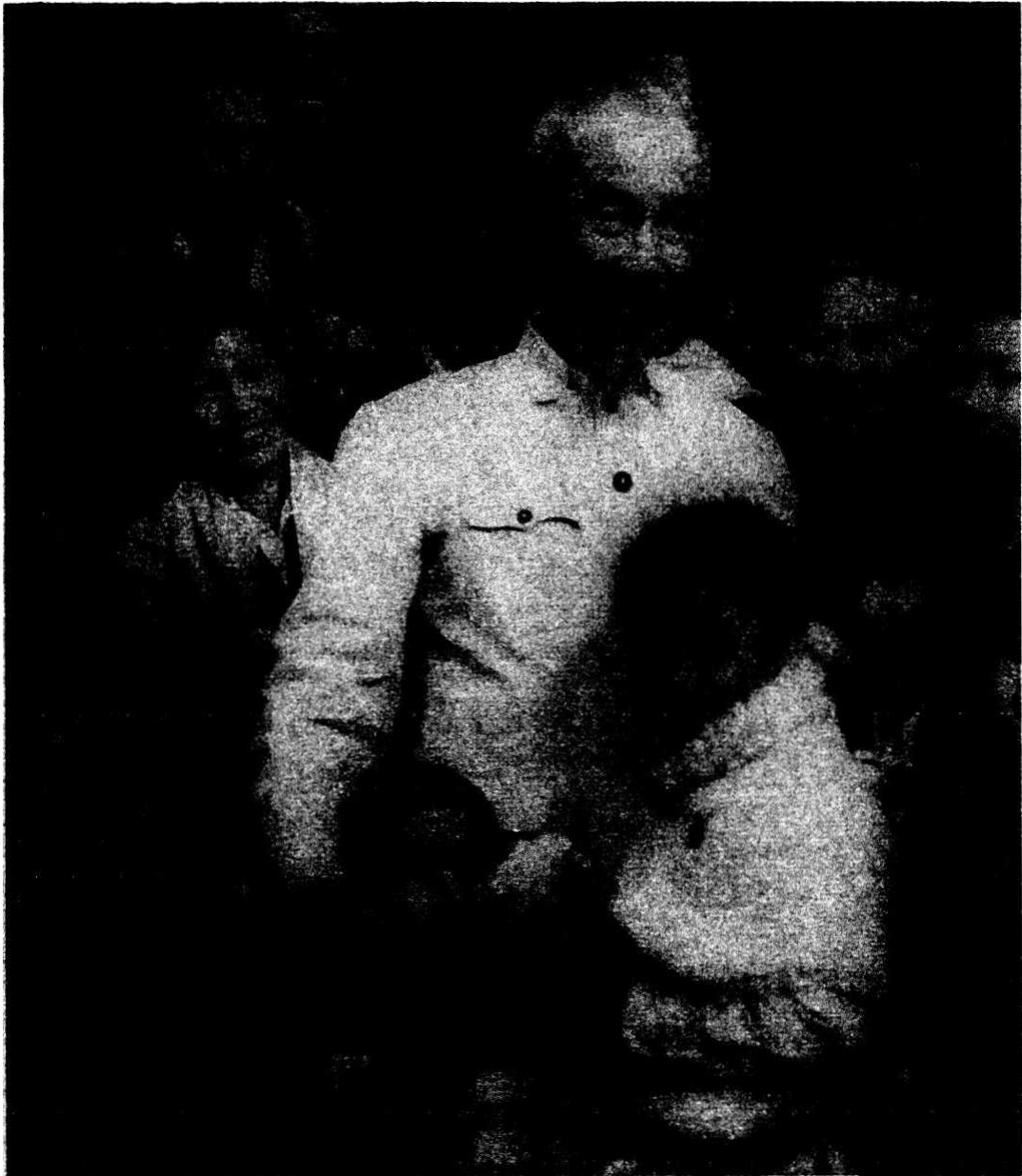
Có những năm, mừng ngày sinh của Bác, em theo mẹ em cùng kiều bào rước ảnh Bác lên chùa. Các nhà sư Thái Lan đọc kinh chúc Bác sống lâu muôn tuổi.

Vui nhất đối với em còn là Tết Trung Thu. Em cùng các bạn thiếu nhi Việt kiều tập hợp ở nơi kín đáo nghe chị phụ trách đọc thư Bác Hồ gửi thiếu nhi và sau đó nhận "kẹo Bác Hồ".

Ở xa quá, Bác Hồ không gửi kẹo đến cho thiếu nhi ở Thái Lan được. Chị phụ trách đã mua kẹo, gói lại từng gói nhỏ, đẹp, đem bày trước ảnh Bác Hồ trên bàn thờ Tổ quốc. Đến giờ phá cỗ, chị đem chia cho chúng em. Mọi



Bà con kiều bào và các cháu thiếu nhi Việt Nam ở Thái Lan về nước chuyển đầu tiên đến thăm và chúc Tết Bác Hồ tại Phủ Chủ tịch, ngày 29 tháng 1 năm 1960.



Các cháu thiếu nhi Việt kiều ở Thái Lan về nước chuyển đầu tiên hân hoan chào mừng Bác Hồ, khi Người xuống Hải Phòng đón kiều bào, ngày 10 tháng 1 năm 1960.

người đều gọi đó là "kẹo Bác Hồ". Được "kẹo Bác Hồ", em rất mừng.

Cũng như tất cả thiếu nhi Việt kiều ở Thái Lan, em mong muốn được trở về Tổ quốc và

được thấy Bác Hồ.

Mùa xuân năm 1960, năm Bác Hồ bảy mươi tuổi thọ, em cùng gia đình từ Thái Lan hồi hương về Hà Nội.

Ngày mồng hai Tết năm ấy, một đoàn đại biểu Việt kiều ở Thái Lan về nước được vinh dự đến Phủ Chủ tịch chào mừng Bác. Đi bên cạnh mẹ, em là đoàn viên nhỏ nhất.

Các cụ, các bác, các chú và các anh chị Việt kiều vừa đến cửa phòng khách thì Bác Hồ đã ra đón. Cả đoàn vỗ tay. Bác cũng vỗ tay, tươi cười.

Thấy Bác, em liền nhận ngay ra Bác Hồ. Bác Hồ đang đi tới chính là Bác Hồ mà ông bà, cha mẹ em thờ trên bàn thờ Tổ quốc ở nhà em bên Thái Lan. Có khác một tí là Bác hơi béo hơn, da hồng hào, râu, tóc đã bạc. Em liền chạy đến Bác, ôm lấy chân Bác.

Bác dắt tay em. Bác ngồi xuống ghế, bế em vào lòng. Bác cho em nhiều hoa hồng, hoa cúc. Bác bỏ vào hai túi em đầy kẹo. Bác hỏi em: "Cháu mấy tuổi?" Em lễ phép trả lời Bác. Bác lại hỏi: "Các cháu ở bên đó ít được học; bây giờ về nước, các cháu tha hồ học, cố gắng

học cho giỏi để xây dựng nước nhà." Em đã cố gắng làm theo lời Bác. Nhưng giờ đây. Bác không còn nữa.

Tấm ảnh em ngồi trong lòng Bác treo trên vách giữa nhà em ngày ngày gợi lại kỷ niệm thiêng liêng trong những ngày đầu tiên trở về Tổ quốc được gặp Bác. Càng nhìn ảnh, em càng thương tiếc Bác, càng nhớ công ơn Bác. Em nguyện suốt đời đi theo con đường của Bác đã vạch, xứng đáng với muôn vàn tình thương yêu của Bác để lại cho thanh niên và thiếu nhi...

NHỮNG HÌNH ẢNH THÂN YÊU

Phạm Kiều Anh (Học sinh Hà Nội)

Tôi đã được gặp Bác ba lần. Cho đến bây giờ, những giờ phút sung sướng, vinh dự ấy vẫn còn đậm nét trong trí nhớ của tôi.

Hôm đó, một buổi chiều nắng đẹp, tất cả chúng tôi, học sinh cấp II Dịch Vọng, đều mặc quần áo đẹp: chúng tôi được đi đón đoàn đại biểu chính phủ Liên Xô. Ngồi trên ô tô, chúng tôi hát vang, màu đỏ của khăn quàng, màu đỏ của cờ Việt Nam, cờ Liên Xô rực rỡ trong nắng.

Đã tới Phủ Chủ tịch! Chúng tôi ủa xuống, xếp hàng trật tự để đi vào cổng. Bạn nào bạn nấy mãi mê ngắm nơi Bác ở, có tòa nhà to và bụi tre vàng.

Đoàn đại biểu vẫn chưa tới. Chúng tôi xếp hàng trước một ngôi nhà lớn trông ra

vườn hoa.

Có một người mặc áo ka-ki vàng đang từ từ bước tới phía chúng tôi.

- A! Bác! Bác Hồ...

Trong hàng có bạn bật kêu to.

Bác đã đến với chúng tôi. Đúng Bác rồi! Tóc Bác bạc hết, râu Bác trắng như cước. Bác tươi cười nhìn đàn cháu.

Chúng tôi nói với Bác:

- Chúng cháu kính chúc Bác mạnh khỏe.

Bác giơ tay ra hiệu im lặng. Bác bảo còn có các cô chú bạn họp trong kia, không nên mất trật tự.

Chúng tôi muốn đến với Bác, ôm hôn Bác, nắm lấy tay Bác. Bác tươi cười nhìn đàn cháu. Bác cho đại diện các cháu lên gặp Bác. Đó là những cháu được nhận phần thưởng của Bác năm vừa qua.

Tôi và Kiều Trang được lên gặp Bác. Bác đặt tay lên vai chúng tôi. Bác hỏi:

- Hai cháu tên gì?

Chúng tôi chưa kịp đáp, cô giáo đứng bên cạnh đã đỡ lời.



Bác Hồ và các cháu thiếu niên xuất sắc trong phong trào thi đua "Làm nghìn việc tốt", dự Đại hội Anh hùng Chiến sĩ Thi đua toàn quốc lần thứ IV, tháng 12 năm 1966.

- Thưa Bác, hai cháu tên là Kiều Anh và Kiều Trang, cùng học lớp 6. Bác xem hai cháu có giống nhau không ạ?

Bác nói:

- Chà, chưa thấy giống nhau cái gì, chỉ thấy da ngăm đen thôi.

Bác lại hỏi:

- Thế bố mẹ các cháu làm gì?

Tôi đáp lời Bác:

- Thưa Bác, bố mẹ chúng cháu đều dạy

học ạ.

Bác cười:

- À, toàn là con nhà giáo cả.

Chúng tôi cười, cô giáo cũng cười. Bác cũng cười.

Bác còn căn dặn tất cả chúng tôi phải ngoan, giữ trật tự, học chăm, làm giỏi. Bác bận quá. Bác gặp chúng tôi một lát rồi Bác vào họp.

Bác đi rồi, chúng tôi nhìn theo mãi cho tới khi bóng dáng người ông yêu quý khuất hẳn.

Đêm ấy, trời đầy sao sáng. Ra về, chúng tôi đều nhủ trong lòng: "Bác Hồ ơi, chúng cháu xin vâng theo lời Bác dạy".

Thế rồi một vinh dự nữa lại đến với tôi: tôi được đi dự Đại hội anh hùng chiến sĩ thi đua chống Mỹ cứu nước. Nghe giới thiệu đến tên Bác trong Đoàn chủ tịch Đại hội, cả hội trường vỗ tay rào rào.

Bác Hồ kính yêu cùng các vị khác bước ra ghế Đoàn chủ Tịch. Tôi sung sướng quá, cứ nhìn Bác không chớp mắt. Bác giản dị trong bộ quần áo ka-ki, thân mật mỉm cười. Sáu

bạn thiếu nhi đi dự Đại hội được Bác rất quan tâm. Chúng tôi mặc áo bông đều cài cúc cẩn thận. Chỉ lo Bác trông thấy cúc quên chưa cài Bác lại nhắc. Hôm cuối Đại hội, anh phụ trách báo cho chúng tôi biết là được lên ghế Đoàn chủ tịch với Bác. Sướng quá, chúng tôi chạy ùa lên. Bác Hồ và Bác Tôn kéo ghế ra cho chúng tôi đứng vào cạnh hai bác. Trong đoàn chúng tôi có bạn Hoa Xuân Tứ bị cụt cả hai tay. Bác Hồ chăm chú nhìn Tứ, kéo Tứ lại gần. Bác giới thiệu với Đại hội: "Dân tộc ta rất anh hùng, người lớn anh hùng, thiếu nhi cũng anh hùng. Như cháu Hoa Xuân Tứ này cụt hai tay mà vẫn học giỏi..." Rồi chỉ bạn Đinh Thị Lê Kim, cô bé "Ba đảm đang", Bác bảo: "Cô bé hạt mít này cũng học lớp 6 rồi đấy."

Bác bắt nhịp cho Đại hội hát bài "Giải phóng miền Nam". Bác không hát nhưng Bác vỗ tay theo nhịp, mắt Bác nhìn triu mến.

Sau đó, tất cả những đại biểu anh hùng và tập thể anh hùng cùng các cháu thiếu nhi được chụp ảnh chung với Bác. Bác đứng giữa, các cháu thiếu nhi vây quanh. Bác bảo: "Nào, các cháu gái đứng trước, các cháu trai đứng

sau". Rồi Bác chỉ huy: "Bao giờ Bác bảo "hai ba cười" thì các chú chụp nhé!".

Bác lại cho đoàn đại biểu thiếu nhi được gặp riêng Bác. Sướng quá! Ngồi trên ô tô đến nhà Bác, chúng tôi rất sốt ruột mặc dù hai bên đường, cây cối chạy ngược với ô tô rất nhanh. Bước trên đường sỏi lạo xạo, chúng tôi đến nhà Bác. Bác chưa có nhà. Chúng tôi ngồi quanh bàn ăn kẹo Bác cho. Các bạn chạy ra ngoài chơi. Tôi ngồi ngắm nhà Bác.

Có tiếng reo hò ở ngoài, tôi chạy ra. Các bạn đang vây quanh Bác. Thế là tôi chạy lại nắm tay Bác. Bác cháu nắm tay nhau bước vào nhà.

Ngồi quây quần quanh Bác, chúng tôi được Bác hỏi tên từng đứa. Bác chia cho mỗi bạn một cái bánh. Bác hỏi: "Về dự Đại hội, các cháu muốn nói gì nữa không?" Bạn Kim kể với Bác hồi ở Thái Lan, Kim không được học, phải đi bán bánh, bị cảnh sát đánh. Kể đến đây, Kim khóc. Bác vỗ vai an ủi Kim, rồi Bác kể chuyện Bác hoạt động ở Thái Lan.

Bác khen thiếu nhi ta rất anh hùng, dù là

ở trong nước hay ngoài nước.

Tôi nói với Bác: "Thưa Bác, các thầy cô và các bạn học sinh trường cháu xin hứa với Bác sẽ dạy giỏi, và học giỏi". Bác gật đầu.

Rồi chúng tôi ra ngoài chụp ảnh chung với Bác, hát cho Bác nghe bài "Nguyễn Bá Ngọc, người thiếu niên dũng cảm".

Chúng tôi ra về. Bác đứng trông theo cho đến khi xe chúng tôi rời bánh.



Ngày 4-9, trời còn nhá nhem, tranh tối tranh sáng. Đang ngủ, tôi bỗng nghe loáng thoáng có tiếng nói: "... Hồ Chủ Tịch đã từ trần...". Tôi bàng hoàng cả người, cơn buồn ngủ biến mất. Tôi vùng dậy, nghẹn ngào nghe giọng nói xúc động đau đớn của chú phát thanh: "Thông cáo đặc biệt... đồng chí Hồ Chí Minh...". Tôi nghe tim tôi đập dồn dập, lồng ngực nghẹn thở; nước mắt tôi giàn giụa chảy.

Từ trước tới nay, nhà tôi chưa có bàn thờ.

Nay Bác mất, bàn thờ Bác khói hương nghi ngút. Ảnh Bác hiền hậu viền băng đen. Có cả tấm ảnh chụp Bác Hồ, Bác Tôn với các cháu ngoan Bác Hồ trên ghế Đoàn chủ tịch tại Đại hội anh hùng, chiến sĩ thi đua chống Mỹ cứu nước. Bác đang vỗ tay. Tôi nhìn ảnh Bác. Bác mặc bộ quần áo ka-ki trắng, râu tóc Bác bạc trắng. Nom Bác thật là vui. Tôi nhớ lại: ảnh này chụp lúc Bác bảo bác Trần Duy Hưng bắt nhịp cho Đại hội hát bài "Giải phóng miền Nam". Mọi người đang hát. Bác thấy chú nhạc trưởng chỉ huy nhiều mồ hôi đầm đìa, Bác lấy một đĩa hoa trên bàn đưa cho bác Trần Duy Hưng bảo tặng chú. Chú nhạc trưởng một tay đánh nhịp, một tay đỡ hoa, chú nở nụ cười tươi sáng trên khuôn mặt đầy những mồ hôi.

Tôi cứ nghĩ đến những cử chỉ quan tâm đến tất cả mọi người của Bác, lại thấy như Bác còn sống. Kia rồi, Bác đang bước nhanh nhẹn vào ghế Đoàn chủ tịch, Bác giơ tay ra hiệu im lặng khi các đại biểu đứng bật cả dậy, vỗ tay rào rào. Bác không đồng ý khi thấy các cháu thiếu nhi không có bản báo cáo nào trong Đại hội. Bác giơ tay gọi các cháu từ

dưới ghế hội trường lên. Bác kéo ghế ra cho chúng tôi đứng bên Bác. Bác giới thiệu các cháu với Đại hội...

Bác Hồ ơi, những hình ảnh thân yêu ấy đã khắc sâu trong lòng cháu, mãi mãi không thể xóa nhòa.

MÃI MÃI XỨNG ĐÁNG LÀ CHÁU NGOAN BÁC HỒ

Đoàn Văn Luyện

(Dũng sĩ thiếu niên miền Nam)

Lúc còn trong Nam, bao nhiêu lần cháu đã mơ ước được gặp Bác Hồ. Mơ ước của cháu lại càng tăng lên gấp bội khi cháu thấy quanh cháu, từ các cụ già đến các cô bác, ai cũng mong đợi cái ngày Nam Bắc thống nhất và Bác từ Hà Nội vô thăm đồng bào. Lần đầu đi dự Đại hội dũng sĩ diệt Mỹ ở trong quê cháu, cháu được nhận một tấm huy hiệu có ảnh Bác, và từ đó, bao giờ cháu cũng đeo huy hiệu ấy ở trên ngực.

Thế rồi cháu được gặp Bác thật. Nhớ lại như chuyện trong mơ. Càng thật bao nhiêu lại càng như mơ bấy nhiêu.

Lần đầu, cháu được gặp Bác sao mà đột

ngọt. Đúng mười một giờ rưỡi trưa, Bác làm việc về. Bác đội mũ công nhân màu tím nhạt, mắt đeo kính trắng. Bác mặc bộ quần áo nâu, cặp cái cặp da ở nách. Chân Bác đi đôi dép cao su đen. Bác khỏe quá. Vừa thấy Bác, cháu vụt chạy ngay đến... Bác ôm lấy cháu rồi quàng vai... Một lúc sau, Bác bảo:

- Thôi mấy chú với cháu Luyện xuống nhà ăn cơm với Bác đi!

Nhà Bác nhỏ và gọn gàng. Sàn bằng gỗ, vách cũng bằng gỗ.

Bữa cơm sao mà giản dị! Như bữa cơm ở mọi gia đình. Cũng bánh bao hấp, cá kho, canh khoai, chai nước mắm ớt, và rau muống. Cháu bàng hoàng vui sướng nên không ăn được. Cứ ăn được một miếng lại ngồi nhìn Bác. Lúc này Bác đã cất kính đi. Bác đứng dậy gấp bỏ thức ăn cho từng người... Bác hỏi thăm gia đình cháu, hỏi thăm đồng bào trong xóm, trong làng. Nghe đến đoạn mẹ cháu bị địch bắt và hi sinh (cháu vừa kể vừa cố nén không khóc), Bác nhìn cháu rất lâu, tròng mền vô hạn. Bác ơi, cái nhìn của Bác, suốt đời không bao giờ cháu có thể quên.

Bác hỏi cháu:

- Ra ngoài này, cháu thích cái gì?

- Thưa Bác, cháu mong được học tập nhiều điều để trở về Nam làm việc được tốt hơn.

Bác gật đầu rồi bảo:

- Cháu cứ nghỉ cho khỏe một thời gian rồi đi học!

Cháu ngồi thưa chuyện với Bác mà chưa hết bàng hoàng. Cháu lại nghĩ để ngày còn ở trong Nam, những lần các chú giao công việc, các chú bảo cháu: "Cứ gắng làm cho tốt là coi như được gặp Bác Hồ rồi đó!..." Thế mà bây giờ cháu đã được ngồi bên cạnh Bác rất lâu, rất lâu.

Một năm rưỡi sau, vào một ngày tháng 10-1968, cháu và một số các cô các bác đến câu lạc bộ Ba Đình để gặp chú Vũ Kỳ. Cháu không cưỡng nổi, hỏi luôn chú Kỳ:

- Chú ơi, tối nay Bác có đến không hả chú?

Chú Vũ Kỳ không nói nhưng hiểu và thương cháu nên chú mỉm cười. Cháu mừng quá và cứ mong thì giờ qua đi cho nhanh để được gặp Bác.

Bác đến kia rồi. Cả hội trường đứng dậy, vỗ tay mãi. Cháu thấy Bác có già hơn trước, tóc Bác bạc hơn. Râu Bác cũng trắng hơn. Bác vẫn đội chiếc mũ công nhân màu tím nhạt, mặc bộ quần áo ka-ki màu vàng. Một lúc sau, bác Phạm Văn Đồng ở trên ghế Đoàn chủ tịch nói to: "Các đồng chí ở chiến trường có chuyện gì hay thì lên kể cho Bác nghe!". Cháu muốn chạy lên ngay để được gần Bác hơn. Cháu bỗng nhìn các cô bác ở trong đoàn và nghĩ: "Mình đã được gặp Bác lần trước rồi, được ngồi ăn cơm với Bác rồi. Phải nhường các cô bác mới ra. Có biết nhường như vậy, Bác mới vui lòng..." Điều cháu nhớ rõ nhất là đêm ấy Bác rất vui. Và cháu chợt nhớ đến một câu thơ của chú Tố Hữu: *"Không gì vui bằng mắt Bác Hồ cười"*, cháu thấy đúng quá! Cháu lại nghĩ đến đồng bào trong quê cháu: "Bao giờ đồng bào trong quê mình mới được gặp Bác, nhìn Bác vui như thế này!".

Tháng chạp năm 1968.

Chúng cháu đang học ở Quân khu Tả ngạn thì có mấy chú đến đón. Chúng cháu không biết đi đâu. Hóa ra về Hà Nội. Lần

này, cháu đi với các bạn ở miền Nam mới ra: Thu, Nết, Phổ, Mên, Hoàn... Về hôm trước thì năm giờ chiều hôm sau có xe đến đón. Bác lái xe rí tai cháu: "Mấy cháu sướng nhé, bữa nay được vào gặp Bạc Hồ rồi!". Cháu nhìn bác lái xe và nghĩ: "Mình mà được như bác lái xe nhỉ! Ngày nào cũng được nhìn thấy Bác!".

Chúng cháu vừa xuống xe, đã thấy Bác ngồi cùng với Bác Tôn trên một cái ghế gỗ dài, đặt ở cạnh nhà. Chúng cháu ào xuống xe, chạy vù tới chỗ hai Bác. Bạn Thu là con gái nên được đến với Bác trước nhất. Lần này cháu lại cũng nhường các bạn cháu... Cháu bỗng chú ý thấy đi sau Bác có một chú cầm cái gậy. Cháu băn khoăn không biết có phải là gậy của Bác không? Bác phải dùng gậy rồi ư?

Bác và Bác Tôn bảo chúng cháu cùng vào ăn cơm với hai Bác. Nết thấp quá, ngồi ăn cơm, đầu lấp ló ngay cạnh bàn. Ăn xong, hai Bác cho mỗi cháu một bông hoa hồng. Hai Bác lại cho mỗi cháu hai quả táo, một quả lê và ba quyển sách "Người tốt việc tốt". Sau đó Bác bảo:

- Các cháu lại cả đây, hôn hai Bác rồi về!

Cháu hơi ngạc nhiên. Cháu thưa với Bác:

- Thưa Bác, cháu cứ tưởng hai Bác gọi chúng cháu về có việc gì!

Bác cầm tay cháu và các bạn cháu rồi bảo:

- Hai Bác nhớ các cháu, nên gọi các cháu về để hai Bác mừng thôi!

Lúc này thì cháu không ngăn được nước mắt nữa. Hai Bác tuổi đã cao, trăm công nghìn việc, vậy mà hai Bác vẫn không quên nghĩ đến các cháu miền Nam. Cháu lại nghĩ: "Mình được ở ngoài Bắc mà hai Bác còn lo và thương như vậy, các bạn còn ở trong Nam, hai Bác còn lo và thương biết chừng nào!..."

Tết năm 1969, chúng cháu lại được đón về Hà Nội lần nữa. Các chú bảo đón về ăn Tết. Nhưng về đến cơ quan, nghe các chú dặn không được đi đâu trong buổi chiều hôm ấy, chúng cháu đoán ra ngay, nhất là khi thấy chiếc xe màu sữa của Phủ Chủ tịch đến đỗ xích ở cổng. Chúng cháu ùa lên xe... Hà Nội đang chuẩn bị Tết rất tưng bừng. Đường phố nào cũng thấy hoa đào.

Bác ra đứng ở trước nhà để đón chúng

cháu. Cháu nhìn kỹ Bác, thấy Bác yếu hơn lần gặp trước, tuy Bác rất hồng hào. Bác hôn chúng cháu rồi bảo:

- Mấy cháu vào đây chơi rồi tiếp khách với Bác.

Chúng cháu lại được ăn cơm với Bác.

Cơm xong, Bác lên xe hơi đi đến phòng khách. Cháu nhìn theo, xe chỉ chạy chừng một trăm mét rồi dừng lại. Bác xuống xe đi vào nhà khách. Cháu nhìn Bác đi, lo lắng vô cùng. Trước kia có bao giờ Bác chịu lên xe để đi một đoạn đường ngắn như vậy.

Chúng cháu đi lên theo. Đoàn đại biểu Cuba chưa đến.

Bác bảo các cháu đến ngồi bên, rồi hỏi chuyện mấy cô phục vụ, mấy chú quay phim. Bác hỏi một chú:

- Mậu dịch phân phối cho cháu có thiếu thứ gì không?

- Dạ, đủ cả ạ!

Bác gật đầu rồi bảo:

- Có thiếu cái gì thì cán bộ ta mua sau, nhường cho nhân dân mua trước!



Bác Hồ với các cháu dòng si thiếu nhi miền Nam ra thăm miền Bắc, ngày 13 tháng 2 năm 1969.

Cháu nghe và ghi nhớ từng câu. Cháu ghi nhớ để làm theo. Để sau này về Nam còn kể lại cho đồng bào nghe nữa.

Đoàn Cuba đã đến. Bà trưởng đoàn bắt tay Bác xong, xúc động khóc ngay và cứ lấy khăn lau nước mắt mãi. Bác cũng rất xúc động.

Bác giới thiệu chúng cháu với Đoàn. Bác thuộc tên chúng cháu từng đứa một.



Bác Hồ với các cháu dũng sĩ thiếu nhi miền Nam ra thăm miền Bắc, ngày 13 tháng 2 năm 1969.

Dến lượt cháu, Bác nói thêm:

- Cháu Luyện này lúc ra còn bé. Bây giờ lớn như thế này rồi !

Câu nói ấy của Bác làm cháu suy nghĩ rất nhiều. Cháu có lớn thật, nhưng có lớn như Bác đã mong mỏi và dặn dò cháu không?

*

* *

Bác ơi, qua những lần được gặp Bác, nhớ

những lời Bác dặn, cháu đã vượt qua biết bao nhiêu khó khăn từ ngày ấy đến giờ. Mẹ cháu mất, cháu ra ngoài này sống xa cha, xa anh em, thiếu sự đùm bọc gia đình, có lúc cháu cũng buồn, cũng nhớ nhà. Nhưng nghĩ đến Bác, đến đồng bào miền Bắc cháu lại thấy cháu có đủ hết... Mấy năm đi học, mỗi năm phải học hai lớp, cháu lại bỏ học lâu nên học rất vất vả, nhưng cứ nghĩ đến Bác, nhớ lời Bác dặn, ôn lại chuyện ngày xưa Bác đã học như thế nào, cháu lại phấn đấu, lại quyết tâm học cho kỳ được.

Bác ơi, cháu và tất cả các bạn cùng lứa tuổi cháu, lúc nào cũng mơ ước được xứng đáng là cháu ngoan của Bác. Bác kính yêu và vĩ đại. Bác của muôn vàn tình thân yêu đã nuôi dưỡng cho chúng cháu lớn lên từng ngày.

BA LẦN GẶP BÁC

Hồ Thị Thu

(Dũng sĩ thiếu niên miền Nam)

Khi cháu ở trong Nam, cháu được nghe các chú đọc lời dạy của Bác Hồ, cháu càng thương nhớ Bác nhiều. Cháu và các bạn cháu mong sao nước nhà thống nhất, cùng đồng bào miền Nam đón Bác vào thăm. Qua thời gian chiến đấu, cháu được Đảng và Mặt trận cho ra miền Bắc để học tập, cháu vinh dự được gặp Bác. Lần đầu cháu được gặp Bác, Bác hỏi cháu đã biết chữ chưa. Cháu vòng tay trả lời Bác mà nói không nên lời, vì cháu cảm động quá. Sau cháu cố gắng trả lời để Bác nghe: "Dạ thưa Bác, cháu chưa biết chữ nào ạ, vì gia đình cháu nghèo, ba cháu mất sớm, cháu đông em nên không được đi học". Vừa nói xong, cháu ngược lên nhìn Bác. Hai

mắt Bác rưng rưng làm cho cháu càng thêm cảm động hơn.

Lần thứ hai cháu được gặp Bác, Bác hỏi cháu: "Đồng bào miền Nam đấu tranh và chiến đấu như thế nào?". Cháu liền đứng lên vòng tay lại: "Dạ thưa Bác, đồng bào miền Nam đấu tranh không sợ gian khổ, chiến đấu không sợ bị thương, không sợ hy sinh, mà chỉ sợ mù hai con mắt, sau này nước nhà thống nhất Bác vào thăm không nhìn thấy Bác". Cháu ngược nhìn lên lại thấy Bác rưng rưng nước mắt. Bữa ấy Bác cho cháu ăn cơm. Cháu ngồi bên Bác, Bác gấp thức ăn cho cháu. Bác hỏi cháu: Đời sống của đồng bào miền Nam thế nào? So với đời sống của đồng bào miền Bắc có khác gì không? Cháu liền đứng dậy trả lời: "Dạ thưa Bác, đời sống của đồng bào miền Bắc hơn đồng bào miền Nam vì đồng đều chứ không ai nghèo quá, mà không có người bóc lột người. Người dân ai cũng có quyền bình đẳng, dân chủ. Còn đồng bào miền Nam làm ăn riêng lẻ, không làm ăn tập thể, kẻ giàu người nghèo, còn có người bóc lột người, cho nên khác miền Bắc ạ". Bác bảo:

"Cháu nói đúng". Sau bữa ăn cháu lại bên bàn Bác uống nước. Bác bảo cháu kể chuyện đấu tranh cho Bác nghe. Lời cháu vừa dứt thì Bác nói: "Thế nào ta cũng đánh thắng giặc Mỹ". Cháu hân hoan vui vẻ kính chào Bác ra về. Càng đi cháu càng luyện tiếc những phút cháu được ở bên Bác.

Lần thứ ba cháu không được vào chỗ Bác ở nữa, cháu được gặp Bác ở hội trường Ba Đình. Cháu mừng rỡ chạy lại ôm Bác và hôn Bác. Bác hỏi cháu: "Kỳ này cháu có ăn được cơm không, ăn được mấy bát?". Cháu đáp: "Dạ thưa Bác, cháu ăn được hai bát ạ".

- Ăn thế là ít đấy! Cố ăn nhiều cho khỏe vào.

Bác dặn thêm cháu phải giữ gìn sức khỏe cho thật tốt, học tập văn hóa chính trị, lao động cho thật tốt, đoàn kết tốt, thương yêu đồng đội tốt, phải nghe lời các cô các chú dạy bảo.

Sau những giờ phút quý báu ấy, cháu ra về không muốn rời Bác, chỉ mong sao gần Bác luôn luôn. Ngày tháng qua đi, bệnh của cháu

lại phát triển nên các chú đưa cháu vào viện. Được tin ấy Bác điện vào, thăm cháu. Lúc ấy bệnh cháu quá nặng, đến khi cháu tỉnh dậy các chú nói lại, cháu vô cùng xúc động vì Bác bao nhiêu là công việc mà Bác còn quan tâm đến sức khỏe của cháu. Thời gian sau cháu xa Hà Nội về trường học, hàng ngày cháu đã thực hiện lời Bác dạy. Nguyên vọng của cháu là đến ngày 2-9 cháu được về thăm Bác. Đêm 2-9 cháu cùng đơn vị được tin Bác ốm, tin ấy làm cháu không ngủ được, cháu lo Bác có khỏi không.

Ôi, Bác đã đi rồi, cháu rất đau xót. Mấy tháng trước cháu còn được thấy Bác, nay Bác đã đi để lại muôn vàn thương nhớ. Dù sông kia có cạn, lời Bác dạy cháu còn ghi sâu.

Bác không còn nữa, cháu xin hứa trước chân dung Bác quyết tâm thực hiện lời Bác dạy, tạc dạ ghi lòng biến đau thương thành hành động, hoàn thành nhiệm vụ để góp phần giải phóng miền Nam, bảo vệ miền Bắc thống nhất Tổ quốc.

NHẬT KÍ NHỮNG NGÀY BÁC MẤT

Nguyễn Hồng Nhung

(Học sinh Hà Nội)

Ngày 4-9

Bác Hồ kính yêu không còn nữa! Cháu không thể nào tin được sự thật phũ phàng đó. Bác ơi! Không thể như thế được đâu!

Hôm qua, nghe tin Bác mất, cháu cảm thấy bồn chồn lo lắng vô cùng. Cháu cứ nghĩ có lẽ bệnh Bác nặng lắm nên mới thông báo trên đài, nhưng cháu rất sợ phải nghe hai tiếng độc địa: Bác mất. Cháu chưa bao giờ tưởng tượng được là có thể thiếu Bác trong cuộc sống. Cháu cứ hy vọng thế nào Bác cũng sẽ khỏi bệnh. Đến tối đi ngủ, cháu đã lẩm nhẩm không biết bao nhiêu lần: "Cầu mong cho Bác khỏi bệnh..." Ôi! Nếu cháu phải đi đến tận chân trời góc biển nào để tìm thuốc chữa cho Bác, cháu cũng sẵn sàng đi ngay.



*Đại biểu thiếu nhi Hà Nội kính tặng Bác Hồ khăn
quàng đỏ danh dự, ngày 28 tháng 1 năm 1960.*

Thế mà, Bác ơi! Sáng nay cháu đã nghe một tin sét đánh ngang tai: "Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từ trần!" Đau đớn quá!

Sáng nay, cháu cùng Hà đi đến trường từ mờ sáng để xem kết quả thi lên lớp tám. Trời mưa tầm tã, chúng cháu quàng áo mưa kín mít, mà lại đi ở phố vắng nên không nghe thấy tiếng đài phát thanh. Đến Bờ Hồ, chúng cháu cảm thấy có gì khang khác. Người qua đường im lặng, thần thờ bước, mắt ai nấy đỏ hoe. Linh tính báo cho chúng cháu có điều gì không hay đã xảy đến. Bỏ mũ mưa ra, cháu nhìn ngay thấy một đám người tụ tập dưới chiếc loa phóng thanh. Cháu cùng Hà đâm bố tới, lặng người đi trong tiếng nghẹn ngào của chị phát thanh viên: " ... Hồ Chủ Tịch đã vĩnh biệt chúng ta". Không nén nổi, cái Hà òa lên khóc nức nở, gục đầu vào vai cháu. Cháu không tin ở tai mình nữa. Hay mình nghe nhầm? Nhưng... Bác ơi! Đúng thật rồi! Tiếng chị phát thanh viên vẫn trầm trầm nghẹn ngào báo tin đau đớn. Cháu cũng khóc òa lên. Xung quanh cháu, mọi người nhìn nhau thẩn thức, mũ nón đều cầm ở tay, mặc dù mưa rất

to. Đứng bên cạnh cháu là hai chị bộ đội, vai đeo ba lô, đang khóc ròng ròng. Người các chị ấy ướt đầm, ba lô cũng ướt, nhưng các chị ấy không hề biết.

Chúng cháu không còn bụng dạ nào để đi nữa. Cháu cố nín khóc quay về nhà, nhưng mỗi khi nhìn thấy mất người đi đường đỏ hoe, cháu lại ứa nước mắt. Cái Hà đi bên cháu vẫn khóc gào lên như trẻ con. Ngoài đường vắng ngắt, ai nấy cố nén tình cảm của mình lại để đi đến chỗ làm việc. Cháu nhận thấy hôm nay Hà Nội mắc thêm rất nhiều loa, nhưng Bác ơi, không phải mắc thêm loa để nghe những tin vui nữa mà để nghe cái tin xé ruột xé gan. Trời lúc này đã tạnh mưa, nhưng vẫn còn mọng nước. Phố phường lắng trong tiếng nhạc đau buồn vô hạn.

Về đến nhà, cháu như kiệt sức, ngồi phịch xuống giường. Chị cháu và em cháu đang khóc rưng rức ở góc nhà. Nước mắt ròng ròng, cháu chạy ra sân. Nhà tập thể của cháu mọi hôm vui vẻ náo nhiệt bao nhiêu thì hôm nay im ắng bấy nhiêu. Cô Chi ôm thằng Vũ ngồi khóc nức nở; cô Nhu chạy vào nhà, khóc thảm thiết. Đến chiều, cháu ra phố. Đường phố rộng

thênh, một vài người qua lại nhìn băng tang trên ngực nhau mà ứa nước mắt. Cháu cũng chẳng hiểu ra phốt để làm gì nữa, cháu bước thờ thần đến nhà bạn Đức. Nhà Đức là thợ may, cháu sang thấy nó đang tập máy, may dải lụa đen vào mảnh vải đỏ. Hai đứa chúng cháu nhìn nhau không nói được một lời. Bác! Bác Hồ ơi! Thế là vĩnh biệt Bác rồi!

Ngày 5-9

Chiều nay cháu đến câu lạc bộ Thiếu niên làm lễ truy điệu Bác.

Phố phường hôm nay buồn rười rượi, ai nấy đi như một cái bóng. Nhà nào cũng treo cờ tang ủ rũ. Chẳng lẽ từ nay không bao giờ được nhìn thấy bàn tay Bác vẫy phố phường Hà Nội nữa ư? Tấm biểu ngữ chào mừng ngày 2-9 vẫn còn đây; tay ai viết bằng phấn trên tường: "Bác Hồ muôn năm!" Thế mà Bác đã không còn nữa Bác ơi! Vừa ngày vui xong, sao đã tiếp đến ngày buồn?

Đến câu lạc bộ, các bạn nhìn nhau, cháu nhìn các bạn, cùng chung một niềm đau xót.

Buổi lễ truy điệu được đặt tại phòng đẹp

nhất của câu lạc bộ. Ảnh Bác Hồ yêu kính
viên băng tang đặt ở giữa. Phía dưới là một
vòng hoa tươi thắm.

Buổi lễ bắt đầu. Anh phụ trách đọc tiểu
sử tóm tắt của Bác. Cả đời Bác cống hiến cho
Tổ quốc cho nhân dân. Bác đã đi khắp nơi
trên thế giới để giành độc lập cho đất nước,
tự do cho nhân loại bị áp bức. Một con người
vô cùng vĩ đại như Bác mà lại không còn nữa!

Cháu nghe như nuốt lấy từng câu từng
chữ về cuộc đời của Bác. Cháu cố nén xúc
động để nghe rõ lời kêu gọi của Ban chấp
hành Trung ương Đảng. Nhưng đến khi cúi
đầu mặc niệm Bác thì cháu không thể nén
được nữa. Không khóc làm sao được! Xung
quanh cháu những mái đầu cúi xuống, những
đôi vai nhỏ rung rung. Hương trầm thoang
thoảng, tiếng nhạc "Hồn tử sĩ" da diết thương
tiếc vị lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam.
Cháu nghe tiếng gào của cái Hòa: "Ôi Bác ơi!
Bác sống lại đi! Bác ơi!" Rồi tiếng cái Phượng,
cái Minh nức nở. Có bàn tay ai níu chặt lấy
tay cháu, tiếng nức nở ngay bên tai.

Sau phút tưởng nhớ Bác, bạn Tâm đọc lời
thề của thiếu niên nhi đồng Việt Nam: "Chúng

cháu xin thề thực hiện năm điều Bác dạy là... Chúng cháu xin thề!" Ôi! Giờ phút thiêng liêng nhất của đời cháu. Trong khoảnh khắc cháu thấy mình như lớn hẳn lên. Năm học vừa qua, cháu rất sung sướng được nhận danh hiệu Cháu ngoan Bác Hồ. Cháu tự nghĩ sang năm học mới này, cháu sẽ cố gắng học tập, cố gắng phấn đấu để được nhận phần thưởng của Bác mà cháu hằng mong ước. Ước mơ chưa đạt được, mà Bác đã mất rồi! Nhưng Bác ơi! Cháu xin hứa với Bác sẽ học tập thật giỏi để mãi mãi xứng đáng là cháu ngoan của Bác. Công ơn của Bác, cháu xin ghi nhớ đời đời; có Bác, có Đảng cháu mới có cơm ăn áo mặc, được học được chơi. Bác ơi! Bác cho cháu khóc hôm nay để ngày mai cháu sẽ lao vào học tập, Bác nhé! Cháu xin giữ lời hứa trọn đời.

Có tiếng ai thút thít ở góc phòng, cháu nhìn thì ra bạn Dung, người bạn gái miền Nam của cháu, đang khóc. Cháu đến bên cạnh Dung, không nói một lời nào. Dung đã được gặp Bác nhiều lần. Dung cố nén khóc kể cho cháu nghe những kỷ niệm về những lần gặp Bác:

" ... Nhìn thấy Bác, Dung mừng quá ôm

chăm lấy Bác, lúc ấy Bác đã phải chống gậy rồi, Nhung ạ. Bác vẫn bảo Dung hát cho Bác nghe, thế là Dung hát ngay bài "Cháu yêu chú giải phóng quân". Bác nghe chăm chú lắm, Bác cười hiền hậu, rồi Bác bảo Dung: "Cháu hát hay lắm, nhưng lần sau cháu phải hát to lên nhé"...

Thế mà, Nhung ơi! Bác đã mất rồi. Dung không ngờ đấy là bài hát đầu tiên, mà cũng là bài hát cuối cùng Dung hát cho Bác nghe..."

Dung lại khóc òa lên gục đầu vào cháu. Ngày mai đây khi thống nhất, các bạn miền Nam của cháu không còn được gặp Bác nữa rồi, Bác ơi!

Ngày 6-9

Bác kính yêu! Hôm nay cháu đi viếng Bác.

Cả đoàn học sinh chúng cháu cúi đầu lặng lẽ tiến về hội trường Ba Đình. Vừa nhìn thấy lá quốc kỳ chít khăn tang rũ rượi trên nóc hội trường, nước mắt cháu đã trào ra. Mới hơn một tháng trước đây, cháu còn cùng các bạn ở câu lạc bộ lên Ba Đình đón mừng Bác, thế mà giờ đây, nước mắt lưng tròng,

cháu lên chào Bác lần cuối cùng.

Chúng cháu xếp hàng đôi, tiến dần vào hội trường. Cháu tự nhủ mình phải cố gắng nén khóc để nhìn Bác cho rõ, nên cháu cắn chặt môi, tiến bước. Bước lên những bậc thêm của hội trường, chân cháu ríu lại. Dòng người đi vào dài dằng dặc, thì dòng người đi ra cũng không ngớt. Các anh chị thanh niên vừa khóc vừa dìu nhau ra. Cổ cháu nghẹn lại nhưng cháu vẫn cố ghìm tiếng khóc, mặc dù xung quanh cháu các bạn đều đã nước lên. Nhưng bác ơi! Cháu không nén được nữa: bên cửa ra, cháu nhìn thấy một bà cụ già, đầu tóc bạc phơ, người cúi gập xuống, hai bên có hai người đỡ. Cụ già vừa khóc vừa gào lên: "Khổ cho thân tôi, già thế này mà tôi không chết đi để cho Cụ sống, giờ đất ơi!". Cụ già ấy cứ quay người lại nhìn vào hội trường mà khóc nước nỏ. Cháu cũng òa lên khóc. Qua làn nước mắt giàn giụa, cháu nhìn thấy bốn chú bộ đội, quần áo trắng toát, đứng im lìm trước cửa. Các chú ơi, có phải quả tim của các chú cũng đang ứa máu? Cháu cố trấn tĩnh lại, bước nhanh vào hội trường.

Hội trường tràn ngập hoa, tràn ngập tiếng

nhạc buồn. Bác! Bác nằm giữa rừng hoa, bình thản như đang ngủ. Cháu nghiền chặt hàm răng nhưng vẫn bật ra tiếng nức nở. Bác Hồ kính yêu của cả nước, của cả loài người đây rồi. Cháu muốn rời ngay khỏi hàng ngi để được quỳ xuống bên Bác, được vuốt chòm râu của Bác. Ôi! Bác ơi, mắt Bác đã nhắm nghiền lại thật rồi! Tất cả mọi người òa lên khóc. Một bạn ở hàng đầu đã tách ra khỏi hàng từ lúc nào, đang định chạy vào cạnh Bác. Hai chú công an giữ lấy bạn, bạn ấy cứ giãy giụa, gào lên: "Bỏ cháu ra, để cháu gọi Bác dậy, chú ơi!" Hai chú công an cũng rưng rưng nước mắt.

Tai cháu ù đi, chỉ nghe xung quanh những tiếng gọi Bác thiết tha. Chân cháu như dính chặt xuống đất, cháu không cất bước được nữa, mắt cháu nhòe đi. Cháu cố mở to mắt, khắc sâu vào tâm trí hình ảnh Bác kính yêu. Bác nằm đó, đầu đặt trên chiếc gối trắng, bộ quần áo ka-ki vàng Bác mặc đã đổi màu. Chòm râu bạc phơ của Bác giờ đây đã im phăng phắc. Bàn tay kính yêu kia của Bác không bao giờ còn phân phát kẹo cho thiếu nhi chúng cháu nữa rồi. Chỉ có thế kia thôi ư,

Bác ơi! Một đôi dép cao su đã mòn đế. Với đôi dép kia Bác đã đi những đâu, vượt biết bao gian khổ. Bác kính yêu ơi!

Bác giản dị biết bao nhiêu! Bác sẽ mãi mãi ở trong tâm trí cháu với đôi dép cao su ấy.

Nhưng cháu phải bước đi rồi Bác ạ, vì còn bao nhiêu bạn đang sau cháu kia. Chân bước đi mà mắt cháu vẫn lưu luyến nhìn lại. Giữa rừng hoa kia Bác Hồ kính yêu của cháu đang nằm đó. Bác có nhìn thấy đàn cháu nhỏ của Bác, nước mắt rùng rùng, đang giơ tay chào Bác lần cuối cùng không hờ Bác?

Ngày 9-9

Bác kính yêu! Cháu lại được đi dự lễ truy điệu Bác.

Cháu lại gặp những khuôn mặt quen thuộc, những đôi mắt sưng húp của các bạn cháu. Nỗi đau không thể nguôi được.

Sáng nay, nắng rực cả Ba Đình. Trời đẹp như thế này mà Bác không còn nữa! Thật là đau đớn!

Mười vạn con người cùng ngược mắt nhìn lên ảnh Bác. Bác Hồ đó, ánh mắt menh mông

ấm áp của Bác đang trù mẩn nhìn con cháu. Không ai có thể tin rằng Bác đã mất nếu không nhìn thấy dải băng tang kết xung quanh ảnh Bác. Bác kính yêu ơi! Có phải cách đây hai mươi bốn năm, cũng tại đây, Bác đã đọc bản khai sinh nước Việt Nam dân chủ cộng hòa!

Thế mà hôm nay, cũng tại đây, Bác đã yên nghỉ!

Các đoàn đại biểu bắt đầu bước lên lễ đài dự lễ truy điệu Bác. Những cặp mắt buồn rầu của mọi người nhìn theo các bác lãnh đạo Nhà nước ta từ từ bước lên.

Rồi đến đoàn Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam, đoàn Liên minh...

Nhớ lại hôm nào, trong hội trường Ba Đình, các cô các chú miền Nam vây quanh Bác Hồ vui vẻ xiết bao. Cháu nhớ mãi hình ảnh Bác ôm bó hoa chúng cháu vừa tặng. Bác cười thân mật hiền hòa trao bó hoa cho chú chỉ huy dàn nhạc. Chú ấy cảm động không nói nên lời. Ôi! Bác Hồ của cháu gần gũi xiết bao! Từ những cử chỉ giản dị ấy, Bác đã đi vào lòng mỗi người, với những tình cảm thiêng liêng nhất.

Đoàn đại biểu của khắp năm châu bốn biển cũng đã bước lên lễ đài.

Bác ơi! Trong niềm đau thương vô hạn này, chúng cháu có một niềm tự hào lớn lao biết bao nhiêu!

Chúng cháu có một người ông đáng kính, Người vừa nhắm mắt là cả năm châu cùng đến khóc Người, từ nước Cuba xa xôi đến các nước láng giềng kề cạnh. Cháu cảm thấy rất rõ rằng: Bác mất đi, lòng kính phục, thương tiếc của nhân dân tiến bộ trên toàn thế giới sâu sắc biết nhường nào.

7 giờ 30 phút, lễ truy điệu Bác bắt đầu. Cả quảng trường im phăng phắc khi quốc thiều nổi lên. Cháu đứng nghiêm giờ tay chào lá cờ đỏ do chính tay Bác giương cao.

Sau đó, bác Lê Duẩn nghẹn ngào đọc điệu văn. Những mái đầu ngập nằng cúi xuống, những trái tim thổn thức: "Tổn thất này vô cùng lớn lao, đau thương này thật là vô hạn!..."

Gạt nước mắt, cháu đã năm lần giờ nắm tay cùng tuyên thệ trước Bác. Lời thề vang dội núi sông! Lời thề như truyền thêm sức mạnh cho mỗi người! Bác ơi! Cháu nguyện mãi mãi

thực hiện đúng lời dạy của Bác, thực hiện đúng lý tưởng cao đẹp của Bác! Cháu sẽ mãi mãi đi theo con đường mà Bác đã vạch ra!

Cả quảng trường đều khóc nức lên khi nghe bác Lê Duẩn đọc Di chúc của Bác. Cháu không thể cầm được nước mắt nữa. Đến tận phút cuối cùng của đời mình, Bác vẫn chỉ nghĩ đến mọi người. Cháu không đứng nghiêm được nữa, cháu phải ngồi thụp xuống. Bạn Dung gục vào vai cháu nức nở. Mấy em bé ở phía trước cháu vừa khóc vừa gọi: "Bác! Bác Hồ ơi!"

Nhưng rồi cháu cố nín để nghe nốt lời Di chúc của Bác.

Lưng cháu, vai cháu nặng trĩu vì những mái đầu của các bạn gục vào, áo cháu đầm đìa những dòng nước mắt nóng hổi. Bạn Dung lúc này đã lịm đi, gục vào cháu khóc không thành tiếng.

Một bạn ở hàng đầu gào lên: "Bác ơi! Bác ơi!" Rồi bạn ấy ngất đi.

Đã có bao nhiêu bạn ngất đi xung quanh cháu. Trước mắt cháu chỉ còn loang loáng màu áo trắng của các chị y tá đang dìu các

bạn đi. Tiếng khóc càng to, càng thảm thiết hơn khi máy bay nghiêng cánh chào vĩnh biệt Bác và tiếng đại bác gầm lên. Lòng cháu đau như xé, nỗi đau đớn đã bật thành tiếng kêu: "Bác Hồ ơi!" mà cháu cũng không biết nữa.

Các đoàn đại biểu ra về, không ngừng lau nước mắt. Một bác người da đen đi vào hàng thiếu nhi, vừa đi vừa khóc. Nếu như thường ngày, hẳn chúng cháu đã cảm thấy e dè vì dù sao bác ấy cũng là người nước ngoài, nhưng hôm nay nỗi đau xót đã phá tan sự ngăn cách đó. Chúng cháu xúm quanh bác da đen cùng khóc.

Cuối cùng là các bác ở Trung ương Đảng đi xuống. Vừa nhìn thấy bác Tôn, bác Trường Chinh, bác Phạm Văn Đồng, chúng cháu đã ùa lại. Các bạn bấu lấy vai, lấy cánh tay bác Phạm Văn Đồng, có bạn ôm lấy chân bác, nức nở: "Từ nay, chúng cháu không còn được thấy Bác Hồ nữa rồi".

Lễ truy điệu đã xong, chúng cháu được phép vào viếng Bác một lần cuối nữa. Ra về, càng thương nhớ Bác, cháu càng thấy rõ trách nhiệm của mình hơn bao giờ hết.

Trách nhiệm về những lời hứa với Bác.

MỤC LỤC

Lời mở sách

(Trần Đăng Khoa).....3

THƠ

• *Công ơn Bác Hồ*

(Đoàn Thị Yến).....9

• *Thiếu nhi Hà Nội nhớ Bác*

(Một thiếu niên Hà Nội).....11

• *Cháu là em bé phương xa*

(Nguyễn Bá Dậu).....12

- *Nhớ Bác cháu trông ra Bắc*
(*Một thiếu niên miền Nam*)....14
- *Đời đời nhớ ơn Bác*
(*Vừ Mế Đình*).....16
- *Ảnh Bác*
(*Trần Đăng Khoa*).....19
- *Hà Nội có Bác Hồ*
(*Trần Đăng Khoa*).....21
- *Đất trời sáng lắm hôm nay*
(*Trần Đăng Khoa*).....25

- *Em gặp Bác Hồ*
(Trần Đăng Khoa).....28
- *Và em mơ ước*
(Cẩm Thơ).....31
- *Khóc*
(Cẩm Thơ).....33
- *Bác có thấu lòng trẻ thơ*
(Nguyễn Hồng Kiên).....35
- *Trung Thu nhớ Bác*
(Nguyễn Hồng Kiên).....37
- *Trung Thu*
(Châu La Việt).....40

VĂN

- *Về nước, các cháu cố gắng học*
(Nguyễn Thị Liên Hiệp).....45
- *Những hình ảnh thân yêu*
(Phạm Kiều Anh).....50
- *Mãi mãi xứng đáng là*
cháu ngoan Bác Hồ
(Đoàn Văn Luyện).....59
- *Ba lần gặp Bác*
(Hồ Thị Thu).....69
- *Nhật ký những ngày Bác mất*
(Nguyễn Hồng Nhung).....73

TẤM LÒNG CHÚNG EM

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

55 Quang Trung - Hà Nội. ĐT: 04 39434 730 - 04 39428 632 - Fax: 04 38229 085

Internet web site: <http://www.nxbkimdong.com.vn> - Email: kimdong@hn.vnn.vn

TRUNG TÂM SÁCH KIM ĐỒNG MIỀN TRUNG

102 Ông Ích Khiêm - TP Đà Nẵng. ĐT: (0511) 3812 333 - 3812 335 - Fax: (0511) 3812 337

Email: mtkimdong@dng.vnn.vn

CHI NHÁNH NXB KIM ĐỒNG

268 Nguyễn Đình Chiểu - TP Hồ Chí Minh. ĐT: 08 39303 832 - Fax: 08 39305 867

Email: cnkimdong@nxbkimdong.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản : **PHẠM QUANG VINH**
Chịu trách nhiệm bản thảo : **NGUYỄN HUY THẮNG**
Biên tập : **TRẦN MINH**
Trình bày : **KIM DIỆP**
Sửa bài : **PHƯƠNG NAM**

In 1.500 bản - Khổ 12 cm x 19 cm - Tại Công ty In và Văn Hóa Phẩm

Số XB: 05-2010/CXB/1695-161/KĐ cấp ngày 2/12/2009

In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2010.

"Tôi vẫn còn nhớ ấn tượng khi lần đầu được đọc
TẤM LÒNG CHÚNG EM (bản in đầu tiên cách
đây đã gần nửa thế kỉ).

Đó là một buổi chiều đông. Khi ấy, tôi đang còn
là cậu học trò lớp một. Cuốn sách cuốn hút tôi
mãnh liệt, đặc biệt là đội ngũ tác giả. Các bạn
đều là thiếu nhi, cùng trang lứa với mình, mà sao
viết hay thế, xúc động thế..."

Nhà thơ **Trần Đăng Khoa**

